

Številka: 35409-129/2023-12

Datum: 14. september 2023

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo izdaja na podlagi 38.b člena Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89/07 – odl. US, 126/07 – ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14, 51/16, 36/21, 82/21, 189/21, 153/22 in 18/23), 77. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22 in 18/23 – ZDU-10; v nadaljevanju: ZVO-2) in 101.b člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-10, v nadaljevanju: ZON), na zahtevo Zavoda za gozdove Slovenije, v postopku ugotavljanja obveznosti izvedbe celovite presoje vplivov na okolje gozdnogospodarskega načrta, naslednjo

ODLOČBO

- 1. V postopku priprave gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Kanomlja, izdelanega za obdobje 2023-2032, ni treba izvesti celovite presoje vplivov na okolje.**
- 2. V tem postopku ni bilo stroškov.**

Obrazložitev

I.

(Vloga in predmet postopka)

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (v nadaljevanju: ministrstvo) je dne 1. 6. 2023 po e-pošti z naslova metka.boltar@zgs.gov.si prejelo vlogo Zavoda za gozdove Slovenije, ki ga v tem postopku po pooblastilu direktorja zastopa Edo Kozorog, vodja Območne enote Tolmin, št. 3402-1/2022-7 z dne 31. 5. 2023, s katero ministrstvo obveščajo, da pripravljajo gozdnogospodarski načrt (GGN) gozdnogospodarske enote (GGE) Kanomlja. Gradivo GGN (osnutek št. 01-08/23 z dne 19. 5. 2023 z vsemi prilogami) je bilo dostopno na strežniku SOVD in je shranjeno skupaj z vlogo.

V vlogi so podane osnovne informacije o pravni podlagi, pristojnih organih in postopku ter o območju, za katerega se izdeluje GGN.

Obveznost priprave GGN sledi iz 14. člena Zakona o gozdovih (ZG) in GGN gozdnogospodarskega območja (GGO) Tolmin. Slednji določa imena in območja GGE ter obdobje veljavnosti GGN, ki se zanje izdelajo. Kot sledi iz 61. člena Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo ter iz 14. in 15. člena ZG, osnutek GGN GGE določi strokovni svet območne enote ZGS. ZGS osnutek načrta z zahtevanimi prilogami pošlje na ministrstvo pristojno za gozdarstvo do 31. maja v prvem letu ureditvenega obdobja skupaj z vlogo za odreditev javne razgrnitve GGN GGE. Po opravljeni javni razgrnitvi in javni obravnavi svet območne enote ZGS obravnava pripombe in predloge ter zavzame do njih stališče. Na tej podlagi ZGS pripravi predlog GGN, ki ga določi svet območne enote ZGS. ZGS mora k predlogu GGN GGE pridobiti mnenje organizacije, pristojne za varstvo narave in mnenja lokalnih skupnosti, na območju katerih leži GGE. ZGS predloži predlog GGN GGE skupaj s predpisanim soglasjem oziroma s predpisanimi mnenji ministrstvu, pristojnemu za gozdarstvo najpozneje do 1. oktobra prvega leta novega obdobja. GGN GGE sprejme minister, pristojen za gozdarstvo.

GGN se izdeluje za GGE Kanomlja, ki leži na območju občin Idrija, Cerkno in Tolmin (k.o. Prapetno brdo, Reka-Ravne, Gorenja Trebuša, Šebrelje, Utre, Otalež, Idrijske Krnice, Spodnja Kanomlja, Srednja Kanomlja, Gorenja Kanomlja, Vojsko, Čekovnik, Spodnja Idrija in Vojščica). GGE meri 9100,15 ha, od tega je 7196,89 ha gozdov.

Menijo, da za GGN ne velja obveznost izvedbe celovite presoje vplivov na okolje po 2. odst. 77. člena ZVO-2 iz naslednjih razlogov:

- »GGN sicer na kartah prikazuje pregled in zasnovo gozdne infrastrukture in drugih načrtovanih posegov v gozdni prostor, vendar izvedbe posegov, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje po ZVO, navedenih v Prilogi 1 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17 in 105/20) (pogozditve, gozdne plantaže in krčenje gozdov), s tem prikazom ne določa ali načrtuje niti ne določa pogojev za njihovo izvedbo;
- V GGE se nahaja zavarovano območje narave GPN Govškarica, vendar se z GGN ne bodo načrtovali posegi v naravo iz prvega odstavka 101.d člena ZON, kot so navedeni v Pravilniku o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja, niti GGN ne predstavlja pravne podlage za izdajo dovoljenj za posege v naravo (Ministrstvo k temu pripominja, da GPN – gozdovi s posebnim namenom po predpisih o ohranjanju narave ne predstavljajo varovanih območij narave).«

Menijo tudi, da GGN ne bo imel verjetno pomembnih vplivov na okolje - na cilje varstva okolja, ohranjanja narave, varstva človekovega zdravja in kulturne dediščine - in ministrstvu predlagajo, naj pri svoji odločitvi na podlagi 3. odstavka 77. člena ZVO-2 upošteva naslednja merila, ki jih tudi podrobneje utemeljujejo:

»a) značilnosti GGN:

- GGN prikazuje območja, kjer krčenje gozdov ni dovoljeno (varovalni gozdovi in gozdovi s posebnim namenom - 983,80 ha) in območja, kjer krčenje gozdov zaradi poudarjenih ekoloških in socialnih poudarjenih funkcij gozda praviloma ni dopustno (4828,12 ha) ter s tem posredno vpliva na določanje namenske rabe prostora občinskih prostorskih načrtov, tako da dopušča krčenje gozda le tam, kjer verjetno pomembnih vplivov na okolje ne more imeti (1.384,97 ha), pri čemer je bilo v obdobju 2013 - 2022 po podatkih GGN zaradi kmetijstva in infrastrukture izkrčenih 9,21 ha gozdov. Ugotovljeno je bilo, da je gozdnatost v GGE v obdobju 2013 - 2022 (narasla za 10 ha - 0,1%), vendar sprememba rabe zemljišč ni imela pomembnega vpliva na okolje;
- Izvedba ostalih gozdnogospodarskih ukrepov, ki se načrtujejo z GGN (posek, gojitvena in varstvena dela, ukrepi za izboljšanja življenjskih razmer pristoživečih živali), ne bo pomembno vplivala na okolje (vode, zrak, tla), zdravje ljudi, kulturno dediščino ali varovana območja narave, saj:
 - i) se način gospodarjenja z gozdovi na podlagi GGN ne bo spremenil (posek 93,7% od prirastka);
 - ii) okoljskih problemov, ki bi jih povzročala izvedba dosedanjih GGN, ni bilo zaznati;
 - iii) na območju GGE so evidentirani pojavi škodljivega delovanja voda, na katere bi izvedba GGN lahko vplivala, vendar GGN določa usmeritve in upošteva smernice DRSV;

b) značilnosti vplivov GGN:

- morebitni vplivi izvedbe gozdnogospodarskih ukrepov na okolje so glede na dosedanje izvajanje gospodarjenja z gozdovi v tej GGE malo verjetni, kratkotrajni, redki in reverzibilni;
- izvajanje GGN ne povzroča tveganja nesreč za zdravje ljudi ali za okolje;
- velikost in prostorski obseg morebitnih vplivov sta majhna;

c) značilnosti območij, ki bodo verjetno prizadeta zaradi vplivov GGN, njihov pomen in ranljivost:

- v GGE se nahajajo številni viri pitne vode in vodovarstvena območja (navesti), na katere bi lahko gospodarjenje z gozdovi vplivalo, vendar jih GGN ustrezno obravnava skozi hidrološko funkcijo gozdov in zanje določa ustrezne usmeritve, ob upoštevanju predpisov o vodovarstvenih območjih in vodovarstvenih režimov;
- v GGE se nahajajo območja, ogrožena zaradi škodljivega delovanja vode, ki so prisotna v delu GGE nad vodotoki in stranskimi grapami pritokov (Idrijca s pritoki, Kanomljica s pritoki, Trebuščica), kjer bi lahko imelo izvajanje GGN pomemben vpliv, saj so določene aktivnosti po predpisih o vodah na ogroženih območjih celo nedopustne, vendar GGN vsebuje ustrezne usmeritve za izvajanje spravila in načrtovanje gradnje gozdnih prometnic, namenjene preprečevanju erozijskih procesov, zagotavljanju stabilnosti pobočij in urejanju odvoda meteornih voda;
- na območju GGE se nahajajo številne enote kulturne dediščine, ki jih GGN obravnava v okviru funkcije varovanja kulturne dediščine (33 enot kulturne dediščine, med katerimi so najbolj znane Šebrelje - Arheološko najdišče Divje babe, Šebrelje - Arheološko najdišče Dolenja vas s sv. Ivanom, Šebrelje - Arheološko območje Na Krogu, Vojsko pri Idriji - Arheološko najdišče Drviše-Habe, Jagršče - Ruševine cerkve V Polju, domačija Šturmajce) in zanje določa ustrezne usmeritve za njihovo varstvo, pri čemer so bile upoštewane strokovne podlage in

predpisi s področja varstva kulturne dediščine, zato je verjetnost, da bi GGN pomembno vplival na njihove lastnosti, majhna;

- vplivi izvedbe z GGN načrtovanih, dopuščenih ali usmerjenih aktivnosti (sečnja, spravilo, gradnja prometnic, krčitve) bi lahko bili trajni in nepovratni, vendar so ob upoštevanju omejitev iz Zakona o gozdovih in Pravilnika o varstvu gozdov, usmeritev iz GGN in dosedanjih izkušenj z gospodarjenjem z gozdovi v Sloveniji, malo verjetni.«

Ministrstvu zato predlagajo, naj na podlagi 2. in 3. odstavka 77. člena Zakona o varstvu okolja (ZVO-2) odloči, da v postopku priprave GGN ni treba izvesti CPVO.

Ministrstvo je pri pregledu vloge ugotovilo, da je ta v smislu ugotavljanja dejstev in okoliščin, pomembnih za odločitve, ministrstvu nejasna, zato je ZGS dne 3. 8. 2023 pisno pozvalo, da v 14 dneh poda pojasnila oz. dokazila, in sicer:

1. GGN naj ne bi imel verjetno pomembnih vplivov na okolje, čeprav ugotavljajo, da so na območju GGE evidentirani pojavi škodljivega delovanja voda, na katere bi izvedba GGN lahko vplivala. V osnutku GGN ni podatkov o tovrstnih pojavih, niti v poglavju, ki opisuje hidrološke razmere v GGE niti pri opisu varovalne funkcije gozdov. ZGS je bil zaprosen za podatke o evidentiranih pojavih škodljivega delovanja voda v GGE.
2. Navedeno je, »da je bilo v obdobju 2013 - 2022 *po podatkih GGN* zaradi kmetijstva in infrastrukture izkrčenih 9,21 ha gozdov. Ugotovljeno je bilo, da je gozdnatost v GGE v obdobju 2013 - 2022 (narasla za 10 ha - 0,1%), vendar sprememba rabe zemljišč ni imela pomembnega vpliva na okolje«. Ni znano, zakaj je gozdnatost narasla kljub izvedenim krčitvam gozdov in na podlagi česa ZGS sklepa, da kljub navedenemu spremembe rabe zemljišč niso imele pomembnega vpliva na okolje;
3. GGN po navedbah ZGS dopušča krčenje gozda le tam, kjer verjetno pomembnih vplivov na okolje ne more, kar predstavlja površino 1.384,97 ha. ZGS je bil zaprosen za utemeljitev, zakaj krčenje gozda na teh območjih po njihovem mnenju ne bo imelo pomembnega vpliva.
4. Navedeno je, da GGN določa ustrezne usmeritve, ob upoštevanju predpisov o vodovarstvenih območjih in vodovarstvenih režimov. Katere usmeritve in predpisi so bili upoštevani, v vlogi ni navedeno, zato so bili zaproseni za pojasnilo.
5. Besedilo »- v GGE se nahajajo številni viri pitne vode in vodovarstvena območja (navesti), na katere bi lahko gospodarjenje z gozdovi vplivalo, vendar jih GGN ustrezno obravnava skozi hidrološko funkcijo gozdov in zanje določa ustrezne usmeritve, ob upoštevanju predpisov o vodovarstvenih območjih in vodovarstvenih režimov« je nepopolno in nerazumljivo, zato je bil ZGS zaprosen za pojasnilo – kateri so ti viri pitne vode in vodovarstvena območja in katere usmeritve, predpise in režime so upoštevali.
6. Navedli so, da se v GGE nahaja zavarovano območje narave GPN Govškarica, čeprav GPN – gozdovi s posebnim namenom po predpisih o ohranjanju narave ne predstavljajo varovanih območij narave. Niso pa navedli številnih območij Natura 2000, ki se nahajajo v GGE, in krajinskega parka Zgornja Idrija.

ZGS je dne 17. 8. 2023 ministrstvu v odgovor podal naslednja pojasnila:

»V Osnutku GGN GGE Kanomlja je prikazano stanje in podana območja s poudarjenimi funkcijami gozda, skladno s Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. Stanje v pogledu funkcij gozda je podano v poglavju 2, v kartnem delu načrta je priložen tudi prostorski prikaz funkcij v GGE.

V poglavju 6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov so za posamezne funkcije podane tudi konkretne usmeritve za gospodarjenje za posamezne funkcije, ki so nato konkretizirane po posameznih odsekih v prilogah E4 – opisi odsekov z usmeritvami. Stanje in prisotnost posameznih funkcij gozda, ki so kartirane in podrobno opredeljene v GGN, samo po sebi nakazuje možnost oziroma potencialno nevarnost negativnih vplivov v okolju (ujme –žledolom, vetrolom, delovanje vode (nevarnost plazenja ob neustreznih posegih v gozd – prevelike intenzitete sečenj, gradnja neustreznih gozdnih prometnic),...), zato so usmeritve za gospodarjenje z gozdovi prilagojene in usmerjene k zagotavljanju takšnega stanja, da bodo vplivi negativnih vplivov na gozd kar najmanjši ali jih celo ne bo zaznali, oziroma, da bodo ukrepi zagotavljali blaženje teh vplivov ali jih celo onemogočili. Vse usmeritve in ukrepi so podani v GGN GGE tako, kot je zapisano zgoraj. Zato se predvideva, da izvedba GGN GGE ne bo imel pomembnih vplivov na okolje, če se bo gospodarilo v skladu s podanimi usmeritvami in ukrepi, ki so zapisani v GGN GGE.

Večjih škodljivih vplivov zaradi delovanja vode v gozdu, v takšnem obsegu, da bi bilo potrebno izvesti dodatne ukrepe ali da bi bila v gozdu zaznana opazna škoda, ni bilo evidentiranih. Izrazitejše delovanja vode je bilo zaznati predvsem na gozdnih prometnicah, ki pa se je

reševalo s tekočim vzdrževanjem gozdnih prometnic. Kljub temu pa obstaja potencialna nevarnost, da pride do negativnega vpliva delovanja vode (plazovi, nanosi, poškodbe infrastrukture, ..), če bi bili posegi v gozd v neskladju z usmeritvami iz GGN. Ad 2: Gozdnatost je narasla zaradi tega, ker je del površin, ki so bile v preteklem načrtu vodene kot zaraščajoče površine (teh je bilo pred 10 leti 82,97 ha) prerasel v gozd, del gozdnih površin – manjši (9,21 ha), pa se je tudi skrčil. Vpliv krčitev na gozd je majhen, ker se krčijo večinoma površine, ki so bile v preteklosti že vodene kot kmetijske, vendar so se potem zarasle z gozdom. Velik del GGE je bil namreč zaradi neugodnih razmer za obdelavo (nagibi, strmice) podvržen zaraščanju, veliko je tudi opuščeni kmetij, kjer se je kmetijstvo opustilo. Ker se krčijo večinoma površine, ki so bile v preteklosti že primerne za obdelavo in so precej razpršene po celotni GGE (manjši predeli, površine), sklepamo, da to ne bo imelo pomembnega vpliva na okolje. Tudi površina 9,21 ha (razpršena na več manjših delov po celotni GGE) predstavlja le 0,1% površine gozda.

Ad 3: Večji del GGE (95%) predstavlja gozdnato krajino, kjer se prepletajo kmetijske površine in gozd. Velik del GGE je bil namreč zaradi neugodnih razmer za obdelavo (nagibi, strmice) podvržen zaraščanju, veliko je tudi opuščeni kmetij, kjer se je kmetijstvo opustilo. Površina gozda v mejah GGE, ki so primerljive z današnjimi je bila leta 1993, 6.567 ha in je v zadnjih 30 letih narasla na današnjih 7.196 ha (stanje 2023). Ker se je površina gozda preko zaraščanja kmetijskih površin v zadnjih 30 letih povečala skoraj za 10 % (629 ha) in ker se gozd na večjem delu GGE mozaično prepleta s kmetijskimi površinami, menimo, da to ne bo imelo pomembnega vpliva na okolje.

Ad 4: Usmeritve so podane v poglavju 6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov, kjer so za posamezne funkcije podane tudi konkretne usmeritve za gospodarjenje za posamezne funkcije, ki so potem konkretizirane po posameznih odsekih v prilogah E4 – opisi odsekov z usmeritvami. Dodatno so potem podane še usmeritve v poglavjih 6.2.4 Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in 6.2.7 Usmeritve za tehnologijo dela in gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic. Viri so predstavljeni pod literaturo, skladno z okrajšavami, ki so podane v uvodnem delu GGN.

Ad 5: Vodni viri in zajetja so obravnavani in prikazani v skladu z režimi, ki so podani na priloženi karti : Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah. Tam je prikazano območje in prostorska lokacija teh virov.

Ad 6: Krajinski park Zgornja Idrija je podan-opisan v poglavju 2 – Funkcije gozda, enako velja za območja Natura 2000. Usmeritve za ta območja so podane v poglavju 6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov, kjer so za posamezne funkcije podane tudi konkretne usmeritve za gospodarjenje za posamezne funkcije, ki so potem konkretizirane po posameznih odsekih v prilogah E4 – opisi odsekov z usmeritvami.«

V skladu s temi pojasnili menijo, da izvajanje GGN za GGE Kanomlja (2023-2032) ne bo imelo pomembnejšega vpliva na okolje in ministrstvo prosijo, da »ponovno presodi, ali je v primeru gozdnogospodarskega načrta za gozdnogospodarsko enoto Kanomlja celovita presoja vplivov na okolje dejansko potrebna.«

II.

(Določbe predpisov)

Po 77. členu ZVO-2 je treba v postopku priprave plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta ali njihovih sprememb (v nadaljnjem besedilu: plan), ki ga na podlagi zakona sprejme pristojni organ države za področje gozdarstva, če:

1. predstavlja okvir za presojo vplivov na okolje, ali če se z njim določa ali načrtuje poseg v okolje, za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje v skladu s tem zakonom.

Obveznost te presoje se ugotavlja v skladu z določili Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20 in 44/22 – ZVO-2). V prilogi 1 te uredbe so navedeni posegi v okolje iz dejavnosti gozdarstva, in sicer:

A.III Pogozditev, osnovanje gozdne plantaže ali krčitev gozda:

A.III.1 na površini nad 30 ha - obvezna presoja vplivov na okolje,

A.III.2 na površini najmanj 15 ha pri pogozditvi, osnovanju gozdne plantaže ali krčitvi in na površini 5 ha ali več, ko je poseg krčitve na varovanem območju po predpisih o ohranjanju narave - obvezen predhodni postopek.

2. če je zanj zahtevana presoja sprejemljivosti po predpisih o ohranjanju narave.

Po 101. členu ZON je treba za vsak plan ali spremembo plana, ki ga na podlagi zakona sprejme pristojni državni organ ali pristojni organ samoupravne lokalne skupnosti, tudi za

področje gospodarjenja z gozdovi, ki bi lahko pomembno vplival na zavarovano območje, posebno varstveno območje ali potencialno posebno ohranitveno območje sam po sebi ali v povezavi z drugimi plani, izvesti presojo sprejemljivosti njegovih vplivov oziroma posledic glede na varstvene cilje teh območij. Oceno o sprejemljivosti vpliva oziroma posledicah plana na ta območja da ministrstvo, pristojno za okolje, v postopku celovite presoje vplivov na okolje.

Po 101. a členu ZON ministrstvo, pristojno za okolje, v postopku preverjanja planov, za katere je treba izvesti celovito presojo vplivov na okolje, določi plane, za katere je treba izvesti presojo sprejemljivosti. Za plane, ki lahko pomembno vplivajo na zavarovano območje, posebno varstveno območje ali potencialno posebno ohranitveno območje, se štejejo plani:

- ki obsegajo ta območja ali bi izvedba plana lahko na njih vplivala,
- s katerimi se določajo ali načrtujejo posegi v naravo iz prve in druge alineje prvega odstavka 101.d člena tega zakona.

101. d člen ZON določa, da minister zaradi določitve planov in posegov v naravo, ki lahko pomembno vplivajo na zavarovano območje, posebno varstveno območje ali potencialno posebno ohranitveno območje, določi posege v naravo,

- ki lahko pomembno vplivajo na varstvene cilje teh območij,
- za katere je treba še preveriti, če lahko pomembno vplivajo na varstvene cilje teh območij,
- ki ne morejo pomembno vplivati na varstvene cilje teh območij.

Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11) določa vsebino in podrobnejšo metodologijo presoje sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na zavarovana območja, posebna varstvena območja in potencialna posebna ohranitvenega območja, ter posege v naravo, ki lahko pomembno vplivajo na ta območja. Ti posegi so po posameznih območjih rabe prostora navedeni v prilogi 2 citiranega pravilnika, in sicer (za območja gozdov):

- Gradnja gozdnih cest ter grajenih gozdnih vlak in stalnih žičnic,
- Postavitev ograj ali obor v gozdnem prostoru,
- Postavitev mrhovišč,
- Postavitev lovske preže,
- Postavitev krmišč.

Ministrstvo, pristojno za okolje, sprejme odločitev o obveznosti izdelave presoje sprejemljivosti planov in sprejema druge odločitve v postopku celovite presoje vplivov na okolje na podlagi mnenj organizacije, pristojne za ohranjanje narave.

Po 115. in 116. členu ZON naloge organizacije, pristojne za ohranjanje narave, opravlja Zavod RS za varstvo narave.

Po 11. členu zgoraj citiranega pravilnika mora mnenje o uvedbi postopka presoje sprejemljivosti plana, ki ga poda organizacija, temeljiti na rezultatih I. stopnje presoje sprejemljivosti (t.j. določitev planov, ki lahko pomembno vplivajo na varovana območja) in ob upoštevanju obsega in natančnosti podatkov iz vloge o nameri vsebovati zlasti:

- ugotovitve o obstoju primerov iz 5. do 8. člena tega pravilnika, ki morajo biti obrazložene,
- stališče do uvedbe postopka presoje sprejemljivosti plana, ki mora biti obrazloženo.

3. če ministrstvo, pristojno za varstvo okolja, oceni, da bi lahko izvedba plana pomembneje vplivala na okolje.

Merila za ocenjevanje verjetnih pomembnejših vplivov plana na okolje so določena z Uredbo o merilih za ocenjevanje verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb na okolje v postopku celovite presoje vplivov na okolje (Ur. l. RS 9/09).

Ne glede na citirane določbe se na podlagi 4. odstavka 77. člena ZVO-2 celovita presoja vplivov na okolje ne izvede za plan, izdelan na podlagi plana, za katerega je bila že izvedena celovita presoja vplivov na okolje, če za planirane posege niso določeni novi ali podrobnejši izvedbeni pogoji, če ne vsebuje novih posegov ali ne zajema novih območij glede na plan, na podlagi katerega je pripravljen.

Kot sledi iz 5. in 6. odstavka 77. člena ZVO-2, pripravljavec plana pred začetkom njegove priprave ministrstvu, pristojnemu za varstvo okolja, pošlje obvestilo o svoji nameri, ministrstvo pa odloči o tem, ali je treba za plan izvesti celovito presojo vplivov na okolje, pri čemer se o tem predhodno posvetuje tudi z ministrstvi in organizacijami, pristojnimi za področja, na katera bi plan lahko pomembno vplival.

Ministrstvo z javnim naznanilom na osrednjem spletnem mestu državne uprave obvesti tudi javnost, ali bo za plan izvedena celovita presoja vplivov na okolje.

III.

(ugotovitve postopka)

Obveznost priprave GGN sledi iz 14. člena Zakona o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16 – ZGGLRS in 77/16) in gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarskega območja Tolmin 2021–2030 (v pripravi). Slednji določa imena in območja GGE ter obdobje veljavnosti GGN, ki se zanje izdelajo. Za GGN GGO Tolmin je bila izvedena celovita presoja vplivov na okolje in potrjena njegova okoljska sprejemljivost z odločbo ministrstva št. 35409-715/2022-23 z dne 22. februar 2023.

Na podlagi 16. člena Zakona o gozdovih je minister, pristojen za gozdarstvo, v soglasju z ministrom, pristojnim za okolje, prostor in vode ter ministrom, pristojnim za ohranjanje narave, predpisal vsebino načrtov za gospodarjenje z gozdovi, roke in podrobnejši postopek sprejemanja gozdnogospodarskih načrtov ter način spremljanja njihovega izvajanja (Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo, Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20).

Ministrstvo je proučilo vlogo in priložen osnutek GGN ter ugotovilo, da vsebuje poleg splošnega opisa gozdnogospodarske enote, prikaza funkcij gozdov, opisa stanja gozdov, analize preteklega gospodarjenja z gozdovi in orisa zakonitosti razvoja gozdov vsebuje cilje, usmeritve in ukrepe, med katerimi so:

- usmeritve za
 - krepitev in uskladitev funkcij gozdov
 - ohranjanje biotske raznovrstnosti
 - razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali
 - delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom
 - delo s požarno ogroženimi gozdovi
 - delo s semenskimi objekti
 - tehnologijo dela ter gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic
 - posege v gozd in gozdni prostor
 - ukrepe na drugih gozdnih zemljiščih (daljnovodi, obore)
- ukrepi:
 - možni posek
 - potrebna gojitvena in varstvena dela
 - izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali
 - izboljšanje ostalih funkcij gozda
 - graditev gozdnih prometnic .

Ministrstvo je ugotovilo, da se z GGN ne določa ali načrtuje izvedbe posegov v okolje, navedenih v Uredbi o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, za katere je obvezna izvedba presoje vplivov na okolje (Pogozditev, osnovanje gozdne plantaže ali krčitev gozda na površini nad 30 ha, oznaka A.III.1), niti posegov, za katere se obveznost presoje vplivov na okolje ugotavlja v predhodnem postopku (Pogozditev, osnovanje gozdne plantaže ali krčitvi in na površini 5 ha ali več, ko je poseg krčitve na varovanem območju po predpisih o ohranjanju narave, oznaka A.III.2). Krčitev gozda ne obsega poseka na golo zaradi obnove gozda in predstavlja odstranitev vsega drevja zaradi spremembe namembnosti zemljišča. Pogozditev predstavlja vzpostavitev gozdnega nasada na površini, kjer prej gozda ni bilo, in ne obsega obnove gozdov s sadnjo. Gozdna plantaža predstavlja nasad drevja na kmetijskem zemljišču in ne šteje za gozd. Opisani posegi zato niso predmet načrtovanja v gozdarstvu. Graditev gozdnih prometnic ne šteje za poseg v okolje po citirani uredbi, saj so v Prilogi 1, Poglavlju F Prometna infrastruktura, navedene le avtoceste, hitre ceste, glavne in regionalne ceste. Žičniške naprave so poseg v okolje le, če so namenjene prevozu potnikov. Železniške proge in plovne poti za transport lesa po predpisih o gozdovih v RS ne štejejo za gozdne prometnice in zato niso predmet načrtovanja.

Kot sledi iz mnenja Zavoda RS za varstvo narave, OE Nova Gorica, št. 3563-0319/2023-2 z dne 13. 7. 2023, območje GGN sega v posebna varstvena območja po Uredbi o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13, 39/13, 3/14, 21/16 in 47/18):

SI3000255 Trnovski gozd - Nanos

SI5000025 Trnovski gozd

SI3000078 Jelenk
SI3000077 Kendove robe
SI3000230 Idrijca s pritoki
SI3000372 Kanomljica s pritoki in

in v zavarovana območja narave po Odloku o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Idrija (Uradni list SRS, št. 16/86), Odloku o zavarovanju dela porečja Govškarce (Uradni list SRS, št. 25/1989), po Odloku o razglasitvi krajinskega parka Zgornja Idrijca (Uradni list RS, 11/1993) in po Odloku o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju občine Tolmin (Uradno glasilo, št. 4/87).

Nadalje navajajo, da so za GGN GGE Kanomlja 2022-2031 na ZRSVN OE Tolmin izdelali naravovarstvene smernice, v katerih so podali splošne in konkretne varstvene usmeritve za varstvo posebnih varstvenih območij (območij Natura 2000) ter varstvene režime in pogoje za varstvo zavarovanih območij. V naravovarstvenih smernicah so konkretizirane tudi podrobnejše varstvene usmeritve iz Priloge 6.1 Programa upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2015-2020 (v nadaljevanju: Program), ki ga je sprejela Vlada RS dne 9.4.2015, njegovo veljavnost pa podaljšala s sklepom št. št. 35600-5/2020/4 z dne 7.1.2021. Po temeljitem pregledu osnutka GGN ugotavljajo, da se v skladu z določili 13.a člena Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18) organizacija, pristojna za ohranjanje narave, v mnenju o uvedbi postopka presoje sprejemljivosti planov opredeli do ustreznosti upoštevanja naravovarstvenih smernic v osnutku načrta, in da je v osnutku GGN ustrezno integrirana vsebina naravovarstvenih smernic ter da osnutek ustrezno vključuje cilje, varstvene usmeritve in ukrepe navedene v prilogi 6.1 Programa, ki so potrebni za zagotavljanje ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov. V osnutku GGN se posegov, za katere je potrebno izvesti presojo vplivov na okolje po ZVO (krčitve gozda nad 30 ha oz. uvedba predhodnega postopka za krčitve na površini 5 ha ali več na varovanih območjih) podrobneje ne določa oz. načrtuje. Gozdne prometnice so načrtovane le okvirno, brez navedbe konkretnih tras in njihovih dolžin. Gozdne prometnice se bodo v skladu s Pravilnikom o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja presojale v okviru presoje sprejemljivosti posegov v naravo na podlagi določil 105.a člena ZON in 3. odstavka 42. člena Pravilnika. Ocenjujejo, da GGN ne bo pomembno vplival na varovana območja in varstvene cilje teh območij, zato menijo, da presoje sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na varovana območja ni potrebno izvesti.

Ministrstvo je proučilo mnenje ZRSVN in mu pritrjuje glede ocene, da GGN ne bo pomembno vplival na varovana območja in varstvene cilje teh območij in ugotovitve, da presoje sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na varovana območja ni potrebno izvesti.

Ministrstvo je za mnenje o verjetnosti pomembnih vplivov izvedbe GGN Kanomlja z vidika njihove pristojnosti dne 22. 6. 2022 poleg ZRSVN zaprosilo tudi Ministrstvo za kulturo in Direkcijo RS za vode.

Ministrstvo za kulturo je izdalo mnenje št. 340-11/2022-3340-3 z dne 7. 8. 2023, iz katerega sledi, da v osnutku mestoma neustrezno obravnava enote kulturne dediščine in da je treba pomanjkljivosti odpraviti, vendar je verjetnost pomembnih vplivov izvedbe GGN na kulturno dediščina majhna.

Iz zgoraj citiranega mnenja ZRSVN sledi, da GGN ne bo pomembno vplival na biotsko raznovrstnost in naravne vrednote.

DRSV je izdala mnenje št. 35025-22/2023-2 z dne 10. 8. 2023, iz katerega sledi, da bo GGN verjetno pomembnejše vplival na okolje s stališča vpliva predvidenih ukrepov na vodni režim in stanje voda ter varstvo pred škodljivim delovanjem voda. Ugotavljajo namreč, da se območja, kjer je krčenje gozda dopustno, nahajajo na plazljivih območjih (načeloma do srednje verjetnosti pojavljanja plazov), priobalnih zemljiščih, poplavnih območjih (območje razreda majhne in preostale poplavne nevarnosti) in na erozijskih območjih (običajni zaščitni ukrepi). V vseh primerih gre za poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda in se lahko izvede samo na podlagi vodnega soglasja, kot to določa Zakon o vodah, z upoštevanjem pogojev, ki so v njem navedeni. Zaradi nenatančnosti merila (1:250.000), v katerem je izdelana opozorilna karta plazljivih območij, je za ta območja v praksi potrebna dodatna presoja. V primeru, da se izkaže, da bi sprememba namenske rabe zemljišča na tem območju povečala nevarnost pojavljanja zemeljskih plazov, je potrebno to območje izločiti iz območja, kjer je krčenje gozda dopustna. Podobne ugotovitve veljajo tudi za območja, ki niso zadostno odprta z gozdnimi cestami, in za območja, ki niso zadostno odprta z gozdnimi vlakami.

Ministrstvo je zato ocenilo, da bi izvedba GGN, v obliki in vsebini, kot je bil predložen, lahko pomembno vplivala na vodni režim in stanje voda ter na varstvo pred škodljivim delovanjem voda. Na podlagi tretjega odstavka 77. člena ZVO bi bilo za GGN zato treba izvesti celovito presojo vplivov na okolje.

Pri tem je ZGS obvestilo tudi, da ne more upoštevati njihovega mnenja, da za GGN ne velja obveznost izvedbe CPVO, ker je neutemeljeno, saj ni bilo dopolnjeno skladno z ugotovitvami ministrstva z dne 3. 8. 2023:

- razlogi, zakaj po mnenju ZGS za GGN ne velja obveznost izvedbe CPVO po 2. odst. 77. člena ZVO-2, niso bili dopolnjeni skladno z ugotovitvami ministrstva;
- niso utemeljili, zakaj krčitve gozdov na območjih, ki se niso zarasla z gozdom v zadnjih 30 letih in predstavljajo približno polovico vseh površin, kjer bo krčenje gozda po GGN dopustno, ne bodo imele pomembnih vplivov na okolje;
- niso predložili podatkov o evidentiranih pojavih škodljivega delovanja voda v GGE, na katere bi izvedba GGN lahko vplivala;
- besedilo glede vodovarstvenih območij v vlogi je še vedno nerazumljivo, prejeta pojasnila pa neustrezna, saj ne odgovarjajo na zastavljena vprašanja - kateri so ti viri pitne vode in vodovarstvena območja in katere usmeritve, predpise in režime so upoštevali.

Skladno z določbami 9. in 146. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb; v nadaljevanju: ZUP) je zato dne 18. 8. 2022 pisno seznanilo ZGS, OE Tolmin, z dejstvi in okoliščinami, pomembnimi za odločitev v postopku celovite presoje vplivov na okolje, in ga pozvalo, da se najkasneje v roku 21 dni od prejema tega poziva opredeli do zgoraj navedenih dejstev, predloži vse morebitne dokaze, nova verodostojna dejstva pa navede in utemelji.

Ministrstvo je dne 7. 9. 2023 prejelo odgovor ZGS, OE Tolmin, št. 3402-1/2022-15 z dne 7. 9. 2023, v katerem pojasnjujejo, da so v celoti upoštevali pripombe DRSV ter dopolnili osnutek GGN (tekstni in grafični del), kot sledi:

- V poglavje 6.2.8 Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor so dodali dikcijo »Na ogroženih območjih (plazljiva, plazovita in erozijska območja) je pri izvajanju dejavnosti ali poseganju v prostor treba upoštevati določbe ZV-1. Ker so podlage za karte (z izjemo poplavnih in vodovarstvenih območij) izdelane v grobem merilu 1:250.000, so karte informativne, območja pa potencialno plazovita in plazljiva varstvena območja in območja poplav ter potencialna erozijska območja), za katere je izdelana opozorilna karta potencialno plazljivih območij, za katera ne veljajo neposredno usmeritve iz Zakona o vodah – v nadaljevanju ZV-1 (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 –ZZdr1-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US in 78/23 – ZUNPEOVE). Za ta območja je zato v praksi potrebna dodatna presoja.« Iz območja, kjer je krčenje dopustno, so izločili vodovarstveno območje III. Varstvenega režima. Skladno so tudi popravili tekstni del prostorskega dela načrta 13.8.
- Prednostna območja za gradnjo gozdnih cest so v skladu s Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo preimenovali v območja, ki niso zadostno odprta z gozdnimi cestami. Iz teh območij so izločili vodovarstvena območja I., II. in III. varstvenega režima, plazljiva območja (do srednje verjetnosti pojavljanja plazov) in erozijska območja (strogi in zahtevni zaščitni ukrepi), popravili so Karto 9B in tekstni del prostorskega dela načrta 13.9).
- Prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak so v skladu s Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo preimenovali v območja, ki niso zadostno odprta z gozdnimi vlakami. Iz teh območij so izločili vodovarstvena območja I., II., in III. varstvenega režima, potencialna plazljiva območja (do srednje verjetnosti pojavljanja plazov), referenčni odsek na potoku Sevnica in njegove prispevne površine in erozijska območja (strogi in zahtevni zaščitni ukrepi), popravili so Karto 9C in tekstni del prostorskega dela načrta 13.9). V poglavje 6.2.7 Usmeritve za tehnologijo dela ter gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic so dodali dikcijo »Na ogroženih območjih (potencialna plazljiva, plazovita in erozijska območja) je pri izvajanju dejavnosti ali poseganju v prostor treba upoštevati določbe ZV-1. Zaradi nenatančnosti merila (1:250.000), v katerem je izdelana opozorilna karta plazljivih območij, pri upoštevanju usmeritev iz Zakona o vodah, je za ta območja v praksi potrebna dodatna presoja.«

Glede na ugotovitve ministrstva in zahtevana dodatna pojasnila pojasnjujejo:

- Da se v GGE Kanomlja nahajajo naslednja zavarovana območja: Idrijske Krnice-Jelenk, zavarovano kot naravnispomenik, Gor. Kanomlja - ponor s sotesko v Klamah, Gor. Kanomlja - Izvir v bližini Šinkovčeve jame in jama nad izvirom, Gor. Kanomlja - Studenčkova jama ali Jama pri Studenčku (vse Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Idrija (Uradni list SRS, št. 16/86)), Zgornja Idrijca – krajinski park (Odlok o razglasitvi krajinskega parka Zgornja Idrijca (Uradni list RS, 11/1993)), Gačnik (manjši del) - naravni spomenik (Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju občine Tolmin (uradno glasilo, št. 4/87)), del porečja Govškarce (Odlok o zavarovanju dela porečja Govškarce (Uradni list SRS, št. 25/1989));
- Da skupna površina območja v GGE, kjer se gozd mozaično prepleta s kmetijskimi površinami in zaraščajočimi površinami in so v preteklosti večinoma pripadale obdelovalnim kmetijskim površinam, znaša 1356,45 ha. Površine gozda, kjer je krčenje gozda dopustno zato ne predstavljajo posegov v zaokrožene gozdne komplekse in zaradi tega izvedba krčitev gozda na teh območjih ne bo imela pomembnega vpliva na okolje. Izvajale se bodo skladno z 21. členom Zakona o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16 – ZGGLRS, 77/16 in 78/23 – ZUNPEOVE) kot manjše krčitve do 0,5 ha, vse večje krčitve pa morajo biti usklajene s prostorskim aktom lokalnih skupnosti.
- V GGE Kanomlja večjih škodljivih vplivov zaradi delovanja vode v gozdu, v takšnem obsegu, da bi bilo potrebno izvesti dodatne ukrepe ali da bi bila v gozdu zaznana opazna škoda, ni bilo evidentiranih. Izrazitejše delovanja vode je bilo zaznati predvsem na gozdnih prometnicah, ki pa se je reševalo s tekočim vzdrževanjem gozdnih prometnic.
- Na območju GGE Kanomlja se nahajajo številni viri pitne vode in vodovarstvena območja. To so Gačnik (vodovod Vojsko), Idrijske Krnice, Jagršče, Kobalove planine (vodovod Idrija), Šebrelje, Šebreljski vrh, Svetik (vodovod Spodnja Idrija). Zbiralniki nad Kanomljico in Idrijco oskrbujejo z vodo del Spodnje Kanomlje in Spodnje Idrije. Vodni izviri na planotah pa oskrbujejo z vodo kmetije in vasi, ki imajo zaradi usmerjenosti v govedorejo večje potrebe po vodi (Šebrelje, Idrijske Krnice, Vojsko). Kmetije na Vojskarski, Krniški in Šebreljski planoti se v precejšnji meri oskrbujejo z lastnimi zajetji; nekateri deli vasi pa imajo skupne vaške vodovode (Vojsko, del Srednje in Spodnje Kanomlje, del Šebrelj). Slabša preskrba z vodo je na področjih, kjer prevladujejo karbonatne kamnine (Vojsko, Krnice); na teh področjih si na kmetijah pomagajo tudi s kapnico. Več vodnih izvirov je na manj prepustnih kamninah v severnem (Masore, Jagršče) in osrednjem delu GGE (dolina Kanomlje). Ob teh zajetjih imajo gozdovi v 1. in 2. varstveni coni vodnih virov prvo stopnjo poudarjenosti.

Ministrstvo je proučilo in sprejelo navedbe ZGS ter ob upoštevanju prejetih mnenj in meril glede značilnosti GGN in njegovih vplivov ter značilnosti območij, ki bodo verjetno prizadeta zaradi vplivov GGN, njihovega pomena in ranljivosti, ocenilo, da izvedba GGN verjetno ne bo imela pomembnih vplivov na okolje.

Na podlagi 2. in 3. odstavka 77.člena ZVO-2 izvedba celovite presoje vplivov na okolje zato ni obvezna, kot je navedeno v 1. točki izreka te odločbe.

IV. (Stroški)

Na podlagi 2a. alineje 1. odstavka 23. člena in 4. alineje 1. odstavka 24. člena Zakona o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 106/10 – uradno prečiščeno besedilo, 14/15 – ZUUJFO, 84/15 – ZZelP-J, 32/16, 30/18 – ZKZaš in 189/20 – ZFRO) je izdaja te odločbe oproščena takse.

V skladu z določbami petega odstavka 213. člena v povezavi s 118. členom ZUP je bilo potrebno v izreku te odločbe odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo odločeno, kot izhaja iz 2. točke izreka te odločbe.

S tem je odločba utemeljena.

Pouk o pravnem sredstvu: Zoper to odločbo ni pritožbe, pač pa se lahko sproži upravni spor in sicer z vložitvijo tožbe v roku 30 dni po vročitvi te odločbe na Upravno sodišče Republike

Slovenije, Fajfarjeva 33, Ljubljana. Tožba se lahko vloži neposredno pri navedenem sodišču ali pošlje po pošti.

Postopek vodila:
Katarina Celič
sekretarka

dr. Tanja Pucelj Vidović
vodja Sektorja za okoljske presoje